

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی استهبان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس : اصول خدمات بهداشت جامعه (بهداشت 1) نوع درس : نظری تعداد واحد : 1/5

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی مامایی مدرس : احمدرضا درودچی

دروس پیش نیاز : ندارد

نیمسال تحصیلی : دوم 96 - 97 تاریخ شروع کلاس : 96/3/18 تاریخ پایان کلاس : 97/3/16

مشخصه درس : 470 روز و ساعت برگزاری : چهارشنبه 10:45 - 9:15 مکان برگزاری : کلاس شماره 4

مسئول درس : احمدرضا درودچی روز و ساعت حضور مسئول درس : سه شنبه 9 صبح تا پنجشنبه 12:30

شرح درس : در این درس مفاهیم اصلی سلامت شامل سلامتی و بیماری ، مراقبتهای اولیه بهداشتی ، اقتصاد سلامت ، نظامهای ارائه دهنده خدمات سلامت ، آموزش بهداشت ، ایمن سازی ، بهداشت مدارس و بهداشت حرفه ای گنجانده شده است

عنوان جلسه : پرستاری بهداشت جامعه	شماره جلسه : 1
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به اهمیت بهداشت و سلامتی - وقایع مهم در تاریخچه بهداشت - وضع سلامت در گذشته - بهداشت در ایران در دوران (هخامنش ، زرتشت ، دین اسلام) - بهداشت فردی ، بهداشت عمومی ، پرستاری بهداشت جامعه (- تفاوتهای پرستاری بهداشت جامعه و پرستاری بالینی - - فعالیتهای پرستار بهداشت جامعه	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- اهمیت بهداشت و سلامتی را از دیدگاه اقتصادی و اجتماعی شرح دهد	
2- وقایع مهم در تاریخچه بهداشت را شرح دهد (قبل از میلاد و سال 1946)	
3- وضع سلامت در گذشته را بر اساس آداب و رسوم و طول عمر توضیح دهد	
4- بهداشت در ایران را در دوران (هخامنش ، زرتشت ، دین اسلام) شرح دهد	
5- (بهداشت فردی - بهداشت عمومی - پرستاری بهداشت جامعه) را شرح دهد	
6- تفاوتهای پرستاری بهداشت جامعه و پرستاری بالینی را نام ببرد	
7- پرستاری بهداشت جامعه را (قبل از سال 1900) (1900 - 1960) و 1960 تا کنون شرح دهد	
8- فعالیتهای پرستار بهداشت جامعه را نام ببرد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

شماره جلسه : 2

عنوان جلسه : سلامتی و ابعاد مختلف آن

هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به مفاهیم ، الگوها ، ابعاد و طیف سلامتی - پدیده کوه یخ
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :
1- مفاهیم سلامتی را توضیح دهد
2- سلامتی را از دیدگاه (فرهنگ وبستر - فرهنگ آکسفورد - سازمان جهانی بهداشت) شرح دهد
3- الگوهای سلامتی از دیدگاه اسمیت را توضیح دهد
4- سطحی ترین الگو و جامعترین الگو را نام ببرد
5- ابعاد سلامتی را شرح دهد
6- طیف سلامتی بیماری را توضیح دهد و اجزای آن را به ترتیب نام ببرد
7- پدیده کوه یخ بیماری را شرح دهد و حداقل دو مثال بیان نماید
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : عوامل مؤثر بر سلامت - سطوح پیشگیری	شماره جلسه : 3
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به عوامل مؤثر بر بهداشت و سلامت - مسؤولیت در برابر سلامتی - سطوح پیشگیری	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- عوامل مؤثر بر بهداشت و سلامت (وراثت - محیط زیست - سبک زندگی - وضعیت اقتصادی - سطح آموزش - سطح اشتغال - خدمات بهداشتی - سیاست‌گذارهای بهداشتی و ...) را نام ببرد و هر کدام را توضیح دهد	
2- مسؤولیت (فرد - جامعه - دولت - بین المللی) در برابر سلامتی را شرح دهد	
3- سطوح پیشگیری را توضیح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : سیستمهای عرضه خدمات بهداشتی درمانی در جهان و ایران	شماره جلسه : 4
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به سیستمهای معاونت عمومی ، بیمه بهداشتی ، طب ملی - ضوابط گسترش واحدهای بهداشتی در ایران - واحدهای اجرایی در سطوح مختلف (خانه بهداشت و)	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- سیستم (معاونت عمومی - بیمه بهداشتی - طب ملی) را توضیح دهد	
2- ضوابط گسترش واحدهای بهداشتی در ایران را بیان نماید	
3- واحدهای اجرایی در سطح (شهرستان - استان - کشور) را نام ببرد و وظایف هر کدام را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : سازمانهای بهداشت بین المللی	شماره جلسه : 5
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به انواع سازمانهای بهداشت بین المللی و وظایف آنها	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- سازمان بهسازی تمام امریکا - دفتر بین المللی بهداشت عمومی - اداره امداد و توانبخشی سازمان ملل - سازمان بهداشت جهانی - صندوق کودکان ملل متحد - سازمان کشاورزی و غذا - سازمان بین المللی کار - بانک جهانی - صلیب سرخ بین المللی - یونسکو - سازمان بین المللی آوارگان - سازمانهای منع سلاحهای شیمیایی را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مراقبتهای بهداشتی و سطوح آن	شماره جلسه : 6
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به مراقبت بهداشتی و سطوح مختلف آن - مفهوم بهداشت برای همه - اعلامیه المآتا - ابعاد و اصول مراقبتهای بهداشتی اولیه - مقایسه کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته از ابعاد مختلف - مشکلات بهداشت و درمان در کشورهای در حال توسعه	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- مراقبت بهداشتی را تعریف نماید	
2- سطوح مختلف مراقبتهای بهداشتی را شرح دهد	
3- تاریخچه مفهوم بهداشت برای همه را توضیح دهد	
4- اعلامیه المآتا را شرح دهد و تاریخچه آن را بیان نماید	
5- ابعاد مراقبتهای بهداشتی اولیه را شرح دهد	
6- اصول مراقبتهای بهداشتی اولیه را توضیح دهد	
7- کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته را از نظر (اقتصادی - جمعیتی - بهداشتی) با یکدیگر مقایسه نمایند و توضیح دهد	
8- مشکلات بهداشت و درمان در کشورهای در حال توسعه را از دیدگاه (مصرف کنندگان خدمات - ارائه دهندگان خدمات - سیاستگذاران و برنامه ریزان) شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : بهداشت مدارس	شماره جلسه : 7
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به اهداف ، اهمیت ، فعالیتها و استانداردهای بهداشت مدارس - علل مدرسه گریزی و مدرسه هراسی و راههای پیشگیری از آن	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- بهداشت مدارس را تعریف نماید	
2- اهداف بهداشت مدارس را شرح دهد	
3- علل اهمیت بهداشت مدارس را توضیح دهد	
4- فعالیتهای بهداشت مدارس را شرح دهد	
5- استانداردهای بهداشت محیط مدرسه را بیان نماید	
6- علل مدرسه گریزی و مدرسه هراسی را شرح دهد و راههای پیشگیری از آن را توضیح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : بهداشت حرفه ای	شماره جلسه : 8 تا 10
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به تاریخچه ، مفهوم ، اهداف ، برنامه های بهداشت حرفه ای - عوامل زیان آور محیط کار و بیماریهای ناشی از آنها - اصول پیشگیری از بیماریهای و حوادث ناشی از کار	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند	
1- تاریخچه ، مفهوم ، اهداف و برنامه های بهداشت حرفه ای را شرح دهد	
2- عوامل مؤثر بر انتخاب شغل را شرح دهد	
3- عوامل زیان آور محیط کار را نام ببرد	
4- بیماریهای ناشی از عوامل فیزیکی محیط کار را شرح دهد	
5- بیماریهای ناشی از عوامل مکانیکی محیط کار را شرح دهد	

- 6- بیماریهای ناشی از عوامل شیمیایی محیط کار را شرح دهد
- 7- بیماریهای ناشی از عوامل بیولوژیک محیط کار را شرح دهد
- 8- بیماریهای ناشی از عوامل روانی محیط کار را شرح دهد
- 9- بیماریهای ریوی ناشی از گرد و غبار در محیط کار را شرح دهد
- 10- اصول پیشگیری از بیماریها و حوادث ناشی از کار را توضیح دهد

روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

شماره جلسه : 11 تا 13

عنوان جلسه : واکسیناسیون

هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به انواع ایمنی - مکانیسم اثر، اشکال مختلف ، راههای تجویز ، اجزا ، ماهیت، مقدار و راه تجویز، شرایط نگهداری و ممنوعیتهای واکسن - زنجیره سرما

اهداف رفتاری :

اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :

- 1- ایمنی (غیر اختصاصی - اختصاصی - ذاتی - اکتسابی - فعال - غیر فعال) را شرح دهد
- 2- مکانیسم تأثیر واکسن بر بدن را توضیح دهد
- 3- اشکال و اجزای مختلف واکسن را شرح دهد
- 4- زنجیره سرما را تعریف نماید
- 5- راههای تجویز واکسن را شرح دهد
- 6- ممنوعیتهای تزریق واکسن را توضیح دهد
- 7- انواع واکسنها را نام ببرد و علائم اختصاری آنها را بنویسد
- 8- ماهیت ، مقدار و راه تجویز انواع واکسنها را توضیح دهد
- 9- شرایط نگهداری واکسنها را توضیح دهد
- 10- ایمنسازی زنان باردار بدون سابقه ایمنسازی را توضیح دهد
- 11- ایمنسازی زنان در سنین باروری فلقد سابقه ایمنسازی را توضیح دهد
- 12- ایمنسازی علیه هپاتیت ب برای گروههای پر خطر را شرح دهد
- 13- واکسن های ثلاث ، توأم ، پولیو ، ب ث ژ ، هپاتیت ب ، ام ام آر را بطور کامل شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : آموزش بهداشت	شماره جلسه : 14
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به اهداف ، اصول ، مراحل و روشهای آموزش بهداشت و برگزاری کارگاه آموزشی	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- آموزش بهداشت را تعریف نماید	
2- اهداف و اصول آموزش بهداشت را شرح دهد	
4- مراحل آموزش بهداشت را توضیح دهد	
5- آگاهی ، نگرش و رفتار در آموزش بهداشت را توضیح دهد	
6- روشهای آموزش بهداشت را شرح دهد	
7- برگزاری کارگاه آموزشی در کلاس توسط دانشجویان در یکی از مباحث بهداشتی	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : تیم بهداشت	شماره جلسه : 15
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به گروه بهداشت و اعضای آن - انواع گروه - فوائد تشکیل گروه - عوامل افزایشده و کاهشدهی گروه - گروه رسمی و غیررسمی گروههای (آموزشی - حمایتی - خودیار - درمانی - خودگردان - خواهان بازگشت به اجتماع) - هنجار و انواع آن - پویایی گروه - بحث گروهی ، موارد استفاده و اعضای آن - محاسن و معایب بحث گروهی - عواملی که باعث شرکت افراد در گروه می شود - اهداف کار در گروه - مراحل تشکیل گروه - نقش های گروه	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- گروه بهداشت را تعریف نماید	
2- اعضای گروه بهداشت را نام ببرد	
3- گروه را تعریف نماید و حداقل چهار مثال از گروههای موجود در جامعه را بیان نماید	
4- فوائد تشکیل گروه را نام ببرد	
5- عواملی که همبستگی و بازدهی گروه را افزایش می دهد نام ببرد	
6- عواملی که همبستگی و بازدهی گروه را کاهش می دهد نام ببرد	
7- ویژگیهای گروه را نام ببرد	
8- انواع گروه را نام ببرد	
9- ویژگیهای گروه رسمی و غیررسمی را شرح دهد	
10- ویژگیهای گروههای (آموزشی - حمایتی - خودیار - درمانی - خودگردان - خواهان بازگشت به اجتماع) را توضیح دهد	
11- هنجار را تعریف نماید و انواع آن را نام ببرند و شرح دهد	
12- پویایی گروه را توضیح دهد	
13- بحث گروهی را تعریف نماید	
14- موارد استفاده بحث گروهی را شرح دهد	
15- اعضای بحث گروهی را نام ببرد	
16- محاسن و معایب بحث گروهی را شرح دهد	
17- عواملی که باعث شرکت افراد در گروه می شود را نام ببرد	
18- اهداف کار در گروه را شرح دهد	
19- مراحل تشکیل گروه را نام ببرد و توضیح دهد	
20- نقش های گروه را نام ببرد و توضیح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : اقتصاد سلامت	شماره جلسه : 16
هدف کلی : فراهم ساختن امکان فهم دانشجو نسبت به علم اقتصاد و اقتصاد خرد و کلان - عرصه های مورد بحث در اقتصاد سلامت - تفاوت بین خدمات بهداشتی با دیگر کالاها - ابزارهای تحلیل اقتصادی - نقش پرستار در اقتصاد سلامت - راهکارهای پیشگیری اقتصادی	
اهداف رفتاری : دانشجو باید بتواند :	
1- علم اقتصاد و همچنین اقتصاد خرد و کلان را تعریف نماید 2- عرصه های مورد بحث در اقتصاد سلامت را نام ببرد 3- تفاوت بین خدمات بهداشتی با دیگر کالاها را شرح دهد 4- ابزارهای تحلیل اقتصادی را نام ببرد و شرح دهد 5- نقش پرستار در اقتصاد سلامت را شرح دهد 6- راهکارهای پیشگیری اقتصادی را توضیح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

وسایل کمک آموزشی : لپ تاپ - ویدئوپروژکتور

نحوه ارزشیابی دانشجو :	حضور منظم در کلاس	2 نمره
	عملی	5
	آزمون پایان دوره	13 نمره

نوع سوالات امتحانی : چندگزینه ای

وظایف دانشجو : حضور مستمر توأم با توجه در کلاس - حضور به موقع در کلاس - عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس - شرکت در آزمون پایان ترم در موعد مقرر - رعایت شئونات اخلاقی و احترام به استاد - عدم خروج از کلاس در حین درس

منابع :

1- در سنامه پرستاری بهداشت جامعه - اسحاق ایلدرآبادی انتشارات جامعه نگر - 1390

2- بهداشت کار - پریوش حلم سرشت - انتشارات چهر - 1385

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی استهبان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول خدمات بهداشت جامعہ (بهداشت 1)	نوع درس : نظری	تعداد واحد : 1/5
مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی مامایی	مدرس : احمدرضا درودچی	
دروس پیش نیاز : ندارد		
نیمسال تحصیلی : دوم 96 - 97	تاریخ شروع کلاس : 96/3/18	تاریخ پایان کلاس : 97/3/16
مشخصه درس : 470	روز و ساعت برگزاری : چهارشنبه 10:45 - 9:15	مکان برگزاری : کلاس شماره 4
مسئول درس : احمدرضا درودچی	روز و ساعت حضور مسئول درس : سه شنبه 9 صبح تا پنجشنبه 12:30	

شرح درس : در این درس مفاهیم اصلی سلامت شامل سلامتی و بیماری ، مراقبتهای اولیه بهداشتی ، اقتصاد سلامت ، نظامهای ارائه دهنده خدمات سلامت ، آموزش بهداشت ، ایمن سازی ، بهداشت مدارس و بهداشت حرفه ای گنجانده شده است

اهداف کلی :

- 1- شناخت مفاهیم پرستاری بهداشت جامعہ ، سلامتی و سطوح پیشگیری
- 2- آشنایی با سیستمهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران و جهان
- 3- آشنایی با سازمانهای بهداشت بین المللی
- 4- شناخت مفهوم مراقبتهای بهداشتی اولیه
- 5- آشنایی با بهداشت مدارس ، بهداشت حرفه ای ، آموزش بهداشت و تیم سلامت
- 6- آشنایی با واکسیناسیون
- 7- شناخت مفهوم اقتصاد سلامت

اهداف رفتاری :

- 1- پرستاری بهداشت جامعہ ، سلامتی و سطوح پیشگیری را شرح دهد
- 2- سیستمهای عرضه خدمات بهداشتی و درمانی در ایران و جهان را توضیح دهد

- 3- سازمانهای بهداشت بین المللی را نام ببرد و هر کدام را شرح دهد
- 4- مراقبتهای بهداشتی اولیه را توضیح دهد
- 5- بهداشت مدارس ، بهداشت حرفه ای ، آموزش بهداشت و تیم سلامت را بطور کامل شرح دهد
- 6- واکسیناسیون را توضیح دهد
- 7- اقتصاد سلامت را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی : لپ تاپ - ویدئو پروژکتور

نحوه ارزشیابی دانشجو :	حضور منظم در کلاس	2 نمره
	عملی	5
	آزمون پایان دوره	13 نمره

نوع سؤالات امتحانی : چندگزینه ای

وظایف دانشجو : حضور مستمر توأم با توجه در کلاس - حضور به موقع در کلاس - عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس - شرکت در آزمون پایان ترم در موعد مقرر - رعایت شئونات اخلاقی و احترام به استاد - عدم خروج از کلاس درحین درس

منابع :

- 1- درسنامه پرستاری بهداشت جامعه - اسحاق ایلدرآبادی انتشارات جامعه نگر - 1390
- 2- بهداشت کار - پریوش حلم سرشت - انتشارات چهر - 1385

تفویم درس :

جلسه	عنوان	مدرس
1	پرستاری بهداشت جامعه	احمد رضا درودچی
2	سلامتی و ابعاد مختلف آن	=
3	عوامل مؤثر بر سلامت - سطوح پیشگیری	=
4	سیستمهای عرضه خدمات بهداشتی درمانی در جهان و ایران	=
5	سازمانهای بهداشت بین المللی	=
6	مراقبتهای بهداشتی و سطوح آن	=
7	بهداشت مدارس	=
8	بهداشت حرفه ای	=
9	بهداشت حرفه ای	=
10	بهداشت حرفه ای	=
11	واکسیناسیون	=
12	واکسیناسیون	=
13	واکسیناسیون	=
14	آموزش بهداشت	=
15	تیم بهداشت	=
16	اقتصاد سلامت	=